

Saksutskrift

Høring om endring i domstolstrukturen.

Arkivsak-dok. 22/00219-2
Saksbehandler Anne Lise Larsson

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet 2019-2023	16.02.2022	12/22
2 Kommunestyret 2019-2023	16.02.2022	24/22

Kommunestyret 2019-2023s behandling 16.02.2022:

Forslag:

På vegne av Senterpartiet fremmet Hans Kristian Raanaas følgende forslag:
«Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes i vår region».

Votering:

Ved alternativ votering mellom innstillingen og forslaget fra Senterpartiet ble innstillingen vedtatt med 18 mot 13 stemmer.

(18=11H, 2FrP, 3V, PP, U 13= 5AP, 3MDG, 2SP, 2SV, R)

Kommunestyret 2019-2023s vedtak 16.02.2022:

Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes, med følgende begrunnelse:

Domstolsreformen ble innført av Solbergregjeringen på bakgrunn av en svært kritisk rapport fra Riksrevisjonen der det ble påpekt at den daværende domstolstrukturen medførte dårlig rettssikkerhet for innbyggerne, manglende effektivitet, problemer knyttet til habilitet og store problemer med å rekruttere til ledige stillinger ved de mindre tingrettene og jordskifterettene.

Reformen som ble vedtatt i 2021 innebar en reduksjon av antall rettskretser, samtidig som alle rettssteder ble opprettholdt. Dette sikret større fagmiljøer, bredere kompetanse, mer effektiv behandling og bedre rettssikkerhet innenfor hver rettskrets, samtidig som innbyggerne har samme nærhet til rettslokalene som tidligere og kompetansearbeidsplasser knyttet til rettssteder ikke er fjernet. Responsen fra fagmiljøene er at domstolsreformen har fungert etter intensjonen, samtidig som kostnader til byråkratiet innen rettsvesenet er redusert med 37 mill. årlig. Dette er penger som dermed kan benyttes på å styrke kompetanse og kapasitet i rettspleien, eller flyttes til andre tjenesteområder, fremfor å brukes til byråkrati.

Støre-regjeringen ønsker nå å reversere denne reformen. Kostnadene til selve reverseringen er estimert til 75 mill., i tillegg til de ikke lenger innsparte 37 mill. i byråkrati hvert år fremover.

Fra statsråder begrunnes en reversering av domstolsreformen med at de mener at «tjenestene skal være nær folk, og at folk skal ikke behøve å reise langt når de skal i retten». Det er forstemmende og foruroligende at statsråder, med viten og vilje, bedriver denne type bevisst feilinformasjon til befolkningen og utviser så liten respekt for krav til etterrettelighet. Det er også forstemmende at en regjering prioriterer en reversering som etter alle solemerker vil gi innbyggerne, særlig i distriktene, dårligere rettssikkerhet.

Bruk av ressurser til reversering av nødvendige samfunnsendringer, og til byråkrati fremfor tjenester, er et problem for hele landet, selv om «staten betaler». Det er nemlig vi alle, sammen, som er staten. Dette er dermed også en sak som angår Frogn kommune, selv om vi ikke er direkte berørt av en eventuell reversering av domstolsreformen. I fremtiden vil Norge ha store problemer, både økonomisk og kapasitetsmessig, med å opprettholde velferdsstaten slik vi kjenner den i dag. Vi må effektivisere og rasjonalisere dersom våre barn og barnebarn også skal oppleve et like godt tjenestetilbud som vi opplever i dag. Denne, og andre, reverseringer er feil vei å gå dersom man er opptatt av å sikre Norges velferd i fremtiden.

Saksutskriften bekreftes
Frogn, 21.februar 2022

Aksel Rønningen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Formannskapet 2019-2023s behandling 16.02.2022:

Forslag:

På vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre fremmet Line Stokholm følgende forslag:

«Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes, med følgende begrunnelse:

Domstolsreformen ble innført av Solbergregjeringen på bakgrunn av en svært kritisk rapport fra Riksrevisjonen der det ble påpekt at den daværende domstolstrukturen medførte dårlig rettssikkerhet for innbyggerne, manglende effektivitet, problemer knyttet til habilitet og store problemer med å rekruttere til ledige stillinger ved de mindre tingrettene og jordskifterettene.

Reformen som ble vedtatt i 2021 innebar en reduksjon av antall rettskretser, samtidig som alle rettssteder ble opprettholdt. Dette sikret større fagmiljøer, bredere kompetanse, mer effektiv behandling og bedre rettssikkerhet innenfor hver rettskrets, samtidig som innbyggerne har samme nærhet til rettslokalene som tidligere og kompetansesarbeidsplasser knyttet til rettssteder ikke er fjernet. Responsen fra fagmiljøene er at domstolsreformen har fungert etter intensjonen, samtidig som kostnader til byråkratiet innen rettsvesenet er redusert med 37 mill. årlig. Dette er penger som dermed kan benyttes på å styrke kompetanse og kapasitet i rettspleien, eller flyttes til andre tjenesteområder, fremfor å brukes til byråkrati.

Støre-regjeringen ønsker nå å reversere denne reformen. Kostnadene til selve reverseringen er estimert til 75 mill., i tillegg til de ikke lenger innsparte 37 mill. i byråkrati hvert år fremover.

Fra statsråder begrunnes en reversering av domstolsreformen med at de mener at «tjenestene skal være nær folk, og at folk skal ikke behøve å reise langt når de skal i retten». Det er forstemmende og foruroligende at statsråder, med viten og vilje, bedriver denne type bevisst feilinformasjon til befolkningen og utviser så liten respekt for krav til etterrettelighet. Det er også forstemmende at en regjering prioriterer en reversering som etter alle solemerker vil gi innbyggerne, særlig i distriktene, dårligere rettssikkerhet.

Bruk av ressurser til reversering av nødvendige samfunnsendringer, og til byråkrati fremfor tjenester, er et problem for hele landet, selv om «staten betaler». Det er nemlig vi alle, sammen, som er staten. Dette er dermed også en sak som angår Frogn kommune, selv om vi ikke er direkte berørt av en eventuell reversering av domstolsreformen. I fremtiden vil Norge ha store problemer, både økonomisk og kapasitetsmessig, med å opprettholde velferdsstaten slik vi kjenner den i dag. Vi må effektivisere og rasjonalisere dersom våre barn og barnebarn også skal oppleve et like godt tjenestetilbud som vi opplever i dag. Denne, og andre, reverseringer er feil vei å gå dersom man er opptatt av å sikre Norges velferd i fremtiden.

På vegne av Senterpartiet fremmet Hans Kristian Raanaas følgende forslag:
«Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes i vår region».

Votering:

Rådmannens innstilling fikk ingen stemmer og falt.

Ved alternativ votering mellom fellesforslaget og forslaget fra Senterpartiet ble fellesforslaget vedtatt med 7 mot 4 stemmer.

(7=4H, V, FrP, U 4=SP, AP, MDG, SV, KrF)

Formannskapet 2019-2023s vedtak 16.02.2022:

Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes, med følgende begrunnelse:

Domstolsreformen ble innført av Solbergregjeringen på bakgrunn av en svært kritisk rapport fra Riksrevisjonen der det ble påpekt at den daværende domstolstrukturen medførte dårlig rettssikkerhet for innbyggerne, manglende effektivitet, problemer knyttet til habilitet og store problemer med å rekruttere til ledige stillinger ved de mindre tingrettene og jordskifterettene.

Reformen som ble vedtatt i 2021 innebar en reduksjon av antall rettskretser, samtidig som alle rettssteder ble opprettholdt. Dette sikret større fagmiljøer, bredere kompetanse, mer effektiv behandling og bedre rettssikkerhet innenfor hver rettskrets, samtidig som innbyggerne har samme nærhet til rettslokalene som tidligere og kompetansesarbeidsplasser knyttet til rettssteder ikke er fjernet. Responsen fra fagmiljøene er at domstolsreformen har fungert etter intensjonen, samtidig som kostnader til byråkratiet innen rettsvesenet er redusert med 37 mill. årlig. Dette er penger som dermed kan benyttes på å styrke kompetanse og kapasitet i rettspleien, eller flyttes til andre tjenesteområder, fremfor å brukes til byråkrati.

Støre-regjeringen ønsker nå å reversere denne reformen. Kostnadene til selve reverseringen er estimert til 75 mill., i tillegg til de ikke lenger innsparte 37 mill. i byråkrati hvert år fremover.

Fra statsråder begrunnes en reversering av domstolsreformen med at de mener at «tjenestene skal være nær folk, og at folk skal ikke behøve å reise langt når de skal i retten». Det er forstemmende og foruroligende at statsråder, med viten og vilje, bedriver denne type bevisst feilinformasjon til befolkningen og utviser så liten respekt for krav til etterrettelighet. Det er også forstemmende at en regjering prioriterer en reversering som etter alle solemerker vil gi innbyggerne, særlig i distriktene, dårligere rettssikkerhet.

Bruk av ressurser til reversering av nødvendige samfunnsendringer, og til byråkrati fremfor tjenester, er et problem for hele landet, selv om «staten betaler». Det er nemlig vi alle, sammen, som er staten. Dette er dermed også en sak som angår Frogn kommune, selv om vi ikke er direkte berørt av en eventuell reversering av domstolsreformen. I fremtiden vil Norge ha store problemer, både økonomisk og kapasitetsmessig, med å opprettholde velferdsstaten slik vi kjenner den i dag. Vi må

effektivisere og rasjonalisere dersom våre barn og barnebarn også skal oppleve et like godt tjenestetilbud som vi opplever i dag. Denne, og andre, reverseringer er feil vei å gå dersom man er opptatt av å sikre Norges velferd i fremtiden.

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

Saken tas til orientering

Vedlegg:

Høringsbrev - endringer i domstolstruktur

Høringsnotat - endringer i domstolstruktur

Adressatliste - endringer i domstolstruktur

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev av 26. januar sendt forslag om endring i domstolstrukturen på høring.

Bakgrunnen for høringen er regjeringsplattformen for regjeringen utgått av Arbeiderpartiet og Senterpartiet der et punkt er å gjeninnføre strukturen for domstolene før domstolsreformen 2021. Formålet er å ivareta borgernes rettssikkerhet og sikre selvstendige domstoler med stedlig ledelse. Unntaket er domstoler der domstolsleder, kommunen i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur. Rådmannen anbefaler at saken tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev av 26. januar sendt forslag om endring i domstolstrukturen på høring.

Bakgrunnen for høringen er regjeringsplattformen for regjeringen utgått av Arbeiderpartiet og Senterpartiet der et punkt er å gjeninnføre strukturen for domstolene før domstolsreformen 2021. Formålet er å ivareta borgernes rettssikkerhet og sikre selvstendige domstoler med stedlig ledelse. Unntaket er domstoler der domstolsleder, kommunen i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur.

Høringsfristen er 26. april 2022.

Dagens domstolstruktur – med store kollegiale enheter – ble fastlagt ved sammenslåing av tingretter og jordskifteretter gjennom Solberg-regjeringens strukturreform våren 2021. Det er 23 rettskretser (tingretter) og 65 rettssteder i dagens struktur, i tillegg til fire ubemannede rettssteder. Oslo tingrett har ett rettssted. De øvrige tingrettene har fra to til fire rettssteder. Det er 19 jordskifterettskretser og 34 rettssteder i dagens struktur. Hver jordskifterettskrets har mellom ett og tre rettssteder.

Før domstolsreformen var det 60 alminnelige domstoler (tingretter), med i alt 50 sorenskrivere. Det var 34 jordskifteretter, og 28 jordskifterettsledere.

Departementets vurdering og begrunnelse for forslaget er bl.a.:

Departementet ønsker å sikre god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet. Tilgjengelige domstoler med nærhet til brukerne gir domstolene bedre lokal forankring og bedre forståelse for lokale forhold. Dette vil igjen kunne bidra til økt tillit til domstolene. Stedlig ledelse i form av lokale sorenskrivere vil sikre domstolenes stemme i allmennheten. Flere sorenskrivere ivaretar på en bedre måte maktbalansen mellom domstolene og de øvrige statsmaktene. Stedlig ledelse ved hvert rettssted har også klare fordeler ved at det er enklere å lede en tingrett som ikke er spredt på mange rettssteder. Dagens rettskretser består av opp mot fire rettssteder. Det er vesentlig mer krevende å lede flere rettssteder, lokalisert flere forskjellige steder, enn ett rettssted. Når sorenskriveren kan konsentrere seg om ett rettssted, vil forholdene også ligge bedre til rette for at han eller hun kan delta mer aktivt i den dømmende virksomheten og ha et større fagansvar.

Alternativer:

Alternativ 1: Som innstillingen

Alternativ 2: Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur opprettholdes, med følgende begrunnelse: (fylles ut av kommunestyret selv).

Alternativ 3: Kommunestyret anbefaler at dagens domstolstruktur avvikles og at domstolstrukturen før reformen i 2021 gjeninnføres, med følgende begrunnelse: (fylles ut av kommunestyret selv).

Økonomiske konsekvenser:

For kommunen har en eventuell endring ingen direkte økonomiske konsekvenser. Domstoladministrasjonen har estimert kostnadene med en gjeninnføring av tidligere struktur til 75 millioner, med permanente årlige ekstrakostnader på 35 millioner.

Vurdering:

Rådmannens vurdering er at det for Frogn kommune og Frogn innbyggere ikke vil ha stor praktisk betydning om tidligere struktur gjeninnføres eller ikke. Tingretten på Ski vil være kommunens domstol uavhengig av avgjørelsen. Tidligere Heggen og Frøland tingrett på Mysen vil imidlertid gjenoppstå og sakene som tidligere hørte til denne rettskretsen vil igjen behandles der. Fagmiljøet på Ski vil imidlertid bli noe mindre ved å gjeninnføre tidligere ordning. I lys av dette finner ikke rådmannen det naturlig å tilrå hverken å beholde dagens ordning eller å gå tilbake til ordningen før domstolsreformen 2021, og anbefaler derfor at saken tas til orientering.

Konklusjon:

Rådmannens tilrådning er å ta saken til orientering.

Rådmannen i Frogn 10.02.2022

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken: